

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавська державна аграрна академія

Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-
ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

***Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції, присвяченої пам'яті професора,
заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка***

ПОЛТАВА 2020

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

УДК 657: 332.025.12 : 65.014.1

А 43

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 31 березня 2020 року. Полтава, 2020. 474 с.

Редакційна колегія:

Дорогань-Писаренко Л. О. – к.е.н., доцент, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, декан факультету обліку та фінансів.

Канцедал Н. А. – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, заступник декана по денній формі навчання зі спеціальності «Облік і оподаткування».

Плаксієнко В. Я. – д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Яловега Л. В. – к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Лега О. В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, ветерана Великої Вітчизняної Війни, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка.

У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 8 від 16.03.2020 р.).

© Полтавська державна аграрна академія, 2020

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

	<i>Демочко Ж. Ю., Коваль А. Науковий керівник – Прийдак Т. Б.</i>	
ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ.....		39
	<i>Єрмолаєва М. В., Левченко З. М.</i>	
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ ВІДОБРАЖЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ ПОДІЙ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....		41
	<i>Жук В.М.</i>	
ДО ПИТАННЯ «ЗНИКНЕННЯ» БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ПРОФЕСІЇ.....		43
	<i>Зєвакова А.О. Науковий керівник – Яловега Л. В.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДІВ ОЦІНКИ ВИБУТТЯ ЗАПАСІВ.....		45
	<i>Іващенко В. А., Гусаренко Н. Ю. Науковий керівник – Мац Т. П.</i>	
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВО- БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ.....		47
	<i>Каленчук Ю. В. Науковий керівник – Яловега Л. В.</i>	
БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ.....		49
	<i>Камбулова О.В. Науковий керівник – Лега О. В.</i>	
СПРАВЛЯННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В УКРАЇНІ: ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ.....		52
	<i>Камбулова О.В. Науковий керівник – Яловега Л. В.</i>	
УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ.....		55
	<i>Карпенко Н. Г.</i>	
ОПТИМІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....		57
	<i>Карпенко О.В., Плікус І.Й., Головіна Д.В.</i>	
ВІД ТРАДИЦІЙНОГО БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ДО DIGITAL ОБЛІКУ.....		60

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

Камбулова О.В., здобувач СВО бакалавр спеціальності 071 Облік і оподаткування
Науковий керівник – *Яловега Л. В.*, к.е.н, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, Полтавська державна аграрна академія

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ

Управління сучасним бізнесом, що характеризується наявністю високоякісних технологій, складними організаційними структурами, глобалізацією економіки, трансформувалося в складний процес, який вимагає від керівників господарюючих суб'єктів глибоких знань, серйозних навичок і незвичайних організаторських здібностей. Процес управління являє собою реалізацію декількох взаємопов'язаних функцій – планування, організації, мотивації й контролю. Для успішного здійснення зазначених функцій необхідна відповідна інформаційна підтримка, тому суб'єкти господарювання створюють управлінські інформаційні системи, складовою частиною яких є система управлінського обліку.

Система управління бізнесом постійно еволюціонує відповідно до змін зовнішнього та внутрішнього середовища. На певному етапі управлінський облік посів вагомe місце в інформаційному забезпеченні системи управління.

Система управлінського обліку в своїй історії пройшла декілька етапів:

- ера зародження (наскальні малюнки, записи тощо);
- середньовіччя (зародження подвійної бухгалтерії);
- промислова ера (стандартна калькуляція);
- ера депресії та економічної кризи (перегляд доцільності повного розподілу витрат);
- споживчий підхід до управлінського обліку (система ABC, причинно-наслідковий зв'язок витрат та їх факторів);
- інтелектуальний управлінський облік (пошук напрямів подальшого розвитку підприємства) [4].

Управлінський облік розглядається як професія, яка включає в себе партнерство у прийнятті управлінських рішень, плануванні і системі управління продуктивністю, допомога у формуванні фінансової звітності та організації контролю, для підтримки системи управління у розробці та реалізації стратегії організації [3].

На сучасному етапі інформаційна база управлінського обліку виходить далеко за межі підприємства та спрямована, головним чином, на зовнішнє середовище. Розглянемо тенденції розвитку інтелектуального управлінського обліку. Зміщення акцентів від продукту до каналів збуту, насамперед, сучасний управлінський облік повинен допомогти реалізувати продукт чи послугу та

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

виконати певну маркетингову функцію. Передові управлінські інформаційні системи дозволяють організувати управлінський облік за центрами збуту продукції, провести аналіз споживачів тощо [4].

Розширення ролі управлінського обліку в управлінні ефективністю підприємства (ЕРМ) [4]. Управління ефективністю діяльності підприємства – це інтеграція різних методів (ВІ, КРІ тощо) для досягнення стратегії розвитку та бажаних фінансових результатів. Ключові показники діяльності підприємства часто відображаються у вигляді графіків та табло в сучасних 38 ERP системах. Основний принцип у підході управління на основі ЕРМ – інтеграція, тобто можливість пов'язати між собою ключові оціночні показники діяльності суб'єкта господарювання.

Перехід до прогностичного управлінського обліку пояснюється не стільки нерелевантністю бухгалтерської інформації, скільки зміною потреб менеджерів від звітності та аналізу витрат, до прийняття управлінських рішень та бюджетування й контролю [1].

Такі управлінські інструменти, як бізнес-аналітика (ВІ) та аналіз великого масиву даних вбудовані в підхід управління на основі ЕРМ [4]. Це значно розширює можливості аналізу інформації та створює додаткові конкурентні переваги підприємства.

В умовах різноманітності інструментів характеристикою розвитку сучасного управлінського обліку є інтеграція та удосконалення його методик (ABC-costing, Теорія обмежень (ТОС) тощо) [4].

Розвиток управлінських інформаційних технологій та систем. Це постійний процес, що супроводжується підвищенням вимог до програмного забезпечення та обладнання, часу та швидкості реагування ІТ-служб на запити користувачів, необхідності фіксації здійсненої роботи кожного користувача системи.

Необхідність покращення професійних компетенцій управлінських бухгалтерів. Це стосується освоєння передових методик управлінського обліку та компетенцій із управління витратами суб'єкта господарювання, управління змінами. Підтвердженням компетенції вважається проходження професійної сертифікації та тестування, участь у РДМ програмах, семінарах тощо. Отже, вважається, що основними бар'єрами у впровадженні системи управлінського обліку та методології ЕРМ є соціальні, поведінкові та культурні.

Список використаних джерел:

1. Аверчев И. В. Управленческий учет и отчетность. Постановка и внедрение. Москва : Вершина, 2007. 512 с.

2. Плаксієнко В. Я., Яловега Л. В., Лега О. В., Прийдак Т. Б., Мокієнко Т. В., Канцедал Н. А. Управлінський облік: навч. посібник [для студ. вищих навч. закл.] / за ред. В. Я. Плаксієнка. Полтава: ПП «Астрия», 2018. 250 с.

3. Стандарти управлінського обліку URL:

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

http://www.imanet.org/resources_and_publications. (дата звернення 16.03.2019).

4. Cokin G. Top 7 trends in management accounting
URL:<http://www.imanet.org>. (дата звернення 16.03.2019).

Карпенко Н. Г.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку
та економічного контролю,
Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава

ОПТИМІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У сучасних умовах кожне підприємство повинно чітко орієнтуватись у складному лабіринті ринкових відносин, організувати свою фінансову діяльність таким чином, щоб отримані результати сприяли подальшому зростанню економічної стабільності підприємства та прибутковій діяльності, що й визначає актуальність питання організації обліку витрат операційної діяльності підприємства в умовах розвитку ринкових відносин.

До витрат виробництва відносять витрати, обумовлені технологією виробництва, перебувають у залежності від обсягу випущеної продукції і складають її речову основу. Тож, господарюючі суб'єкти повинні приділяти значну увагу обліку витрат та доходів основного виробництва та його організації. Вчені та практики розглядають витрати у загальноекономічному аспекті як одну із важливих економічних категорій, що наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Визнання вченими та практиками терміну «витрати» в публікаціях

Автор	Визначення терміну «витрати»
Г. Фандель	Витрати – це затрати факторів виробництва у вартісному вимірі
Ф. Ф. Бутинця	Витрати – це те, що фірма платить для того, щоб вести діло і отримувати дохід
Л. Г. Мельник, О. І. Корінцева	«Витрати» – це прямі і непрямі, фактичні і можливі виплати або упущена вигода, необхідні для того, щоб залучити й отримати ресурси в межах даного напрямку
М. Бойчук, П. С. Харів, М. І. Хопчан, Ю. В. Піча	Витрати підприємства – це сукупність матеріальних витрат та живої праці, що показує, скільки коштує виробництво підприємству. Виступає у формі собівартості продукції.
М. Г. Грещак, О. С. Коцюба	Витрати підприємства як «обсяг використаних ресурсів підприємства у грошовому вимірі для досягнення певної мети...».
Пушкар М. С.	«Витрати – це сума спожитих на виробництво товарів, робіт і послуг факторів виробництва (ресурсів)»

Облік витрат за видами діяльності відображає, на що, на які цілі витрачені активи підприємства. Облік витрат за елементами показує, що